

Wilhelmina Ziekenhuis Assen

Jaarrekening 2018

Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

INHOUDSOPGAVE	Pagina
1. Jaarrekening 2018	
1.a. Geconsolideerde jaarrekening 2018	1
1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2018	1
1.2 Geconsolideerde resultatenrekening 2018	2
1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2018	3
1.4 Grondslagen voor consolidatie, waardering en resultaatbepaling	4
1.5 Toelichting op de geconsolideerde balans	15
1.6 Mutatieoverzicht materiële vaste activa	22
1.7 Overzicht langlopende schulden ultimo boekjaar	26
1.8 Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening	27
1.b. Enkelvoudige jaarrekening 2018	37
1.9 Enkelvoudige balans per 31 december 2018	37
1.10 Enkelvoudige resultatenrekening 2018	38
1.11 Enkelvoudig kasstroomoverzicht 2018	39
1.12 Toelichting op de enkelvoudige balans	40
1.13 Mutatieoverzicht materiële vaste activa	47
1.14 Overzicht langlopende schulden ultimo boekjaar	50
1.15 Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening	51
2. Overige gegevens	
2.1 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	54
2.2 Statutaire regeling resultaatbestemming	54
2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	54

1. JAARREKENING

1.a. GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-18 €	31-dec-17 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	29.216.064	27.637.658
Totaal vaste activa		29.216.064	27.637.658
Vlottende activa			
Voorraden	2	2.063.558	2.100.294
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	3	1.612.157	2.411.170
Debiteuren en overige vorderingen	5	23.991.654	24.954.519
Liquide middelen	6	45.025.139	41.172.520
Totaal vlottende activa		72.692.508	70.638.503
Totaal activa		101.908.572	98.276.161

	Ref.	31-dec-18 €	31-dec-17 €
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Bestemmingsreserves	7	2.815.888	3.698.586
Bestemmingsfondsen		109.366	109.366
Algemene en overige reserves		42.344.387	39.582.741
Eigen vermogen Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen		45.269.641	43.390.693
Aandeel van derden		-33.860	-30.528
Totaal groepsvermogen		45.235.781	43.360.165
Voorzieningen	8	6.431.863	7.532.030
Langlopende schulden	9	20.127.897	22.326.880
Kortlopende schulden			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	4	0	7.096
Overige kortlopende schulden	10	30.113.031	25.049.990
Totaal kortlopende schulden		30.113.031	25.057.086
Totaal passiva		101.908.572	98.276.161

1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING 2018

	Ref.	<u>2018</u> €	<u>2017</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	12	119.941.270	114.977.952
Subsidies	13	2.246.452	1.754.668
Overige bedrijfsopbrengsten	14	11.684.502	11.329.291
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>133.872.224</u>	<u>128.061.911</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	15	67.103.185	62.148.314
Afschrijvingskosten	16	4.521.978	4.822.987
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	17	14.212.424	13.597.960
Overige bedrijfskosten	18	45.154.770	42.618.730
Som der bedrijfslasten		<u>130.992.357</u>	<u>123.187.991</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		2.879.867	4.873.920
Financiële baten en lasten	19	-1.004.251	-1.068.200
RESULTAAT INCLUSIEF AANDEEL VAN DERDEN		<u>1.875.616</u>	<u>3.805.720</u>
Aandeel van derden		3.332	-6.220
RESULTAAT STICHTING WILHELMINA ZIEKENHUIS		<u><u>1.878.948</u></u>	<u><u>3.799.500</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2018</u> €	<u>2017</u> €
Bestemmingsreserve implementatie investeringen		-882.698	-761.414
Algemene reserve		2.761.646	4.560.914
		<u><u>1.878.948</u></u>	<u><u>3.799.500</u></u>

1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT 2018

	Ref.	2018		2017	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat	7		2.879.867		4.873.920
Aanpassingen voor :					
- afschrijvingen	16	4.475.857		4.802.098	
- mutaties voorzieningen	8	<u>-1.100.167</u>		<u>-1.815.670</u>	
			3.375.690		2.986.428
Veranderingen in vlottende middelen:					
- voorraden	2	36.736		3.720	
- onderhanden werk DBC's/ DBC-zorgproducten	3	799.013		-2.411.170	
- debiteuren en vorderingen	5	962.865		-4.613.072	
- schulden uit hoofde van financieringoverschot	4	-7.096		-2.943	
- overige kortlopende schulden (excl. schulden aan kredietinstellingen)	10	<u>5.063.041</u>		<u>-7.947.197</u>	
			6.854.559		-14.970.662
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			<u>13.110.116</u>		<u>-7.110.314</u>
Ontvangen interest	19	1.176		11.399	
Betaalde interest	19	<u>-1.005.427</u>		<u>-1.079.599</u>	
			-1.004.251		-1.068.200
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			<u>12.105.865</u>		<u>-8.178.514</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringen materiële vaste activa	1	-6.054.263		-3.756.124	
Mutatie financiële vaste activa		<u>0</u>		<u>0</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-6.054.263		-3.756.124
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen		0		0	
Aflossing langlopende schulden	9	-2.198.983		-2.198.983	
Extra vervroegde aflossingen		<u>0</u>		<u>0</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-2.198.983		-2.198.983
Mutatie geldmiddelen			<u>3.852.619</u>		<u>-14.133.621</u>
Stand geldmiddelen 1 januari	6		41.172.520		55.306.141
Stand geldmiddelen 31 december	6		<u>45.025.139</u>		<u>41.172.520</u>
Mutatie geldmiddelen			<u>3.852.619</u>		<u>-14.133.621</u>

1.4 GRONDSLAGEN VOOR CONSOLIDATIE, WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.4.1 Algemeen

Groepsverhoudingen

De Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen, inschrijvingsnummer Kamer van Koophandel 41017323, is gevestigd te Assen. De Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen vormt een groep met de navolgende rechtspersonen:

Wilhelmina Zorg Services B.V.
Apotheek Wilhelmina Ziekenhuis B.V.
Huidlaserkliniek WZA B.V.

Op 31 december was Wilhelmina Zorg Services B.V. een volledige dochter van Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen.
Op 31 december was Apotheek Wilhelmina Ziekenhuis B.V. een volledige dochter van Wilhelmina Zorg Services B.V.
Op 31 december participeerde Wilhelmina Zorg Services B.V. voor 51% in Huidlaserkliniek WZA B.V.

De bovenvermelde 3 vennootschappen zijn integraal opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van de Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder RJ 655 inzake de jaarverslaggeving door zorginstellingen, en Titel 9 Boek 2 BW en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).
De grondslagen voor de enkelvoudige jaarrekening zijn gelijk aan de grondslagen voor de geconsolideerde jaarrekening.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2017 zijn, indien relevant, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2018 mogelijk te maken.

Consolidatie

In de consolidatie worden de financiële gegevens opgenomen van Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen samen met haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen direct of indirect overheersende zeggenschap kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enige andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum.

De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld. Deelnemingen waarop geen overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend (geassocieerde deelnemingen) worden niet betrokken in de consolidatie.

Wanneer er sprake is van een belang in een joint venture, dan wordt het desbetreffende belang proportioneel geconsolideerd. Van een joint venture is sprake indien als gevolg van een overeenkomst tot samenwerking de zeggenschap door de deelnemers gezamenlijk wordt uitgeoefend.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de Groep zijn gerealiseerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de Groep.

De in de consolidatie begrepen vennootschappen zijn:

- Wilhelmina Zorg Services B.V. (KvK nummer: 01125797)
- Apotheek Wilhelmina Ziekenhuis B.V. (KvK nummer: 04062361)
- Huidlaserkliniek WZA B.V. (KvK nummer: 01152255)

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen of haar deelnemingen en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De waarde van de gerelateerde activa zijn in de toelichting van balansposten verantwoord.

DOT en prestatiebekostiging

Alle Nederlandse ziekenhuizen hebben ingaande 2012 te maken met de introductie van DOT en prestatiebekostiging.

Deze ontwikkelingen zijn van invloed op de omzetbepaling van het ziekenhuis.

Nadere informatie hieromtrent is uitgewerkt in de verderop in deze paragraaf opgenomen Toelichting specifieke aandachtspunten jaarrekening 2018 medisch specialistische zorg.

Bij de hierna verder op te nemen grondslagen wordt bij een aantal onderdelen verwezen naar deze separate toelichting.

1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Toelichtingen op posten in de balans en de winst-en-verliesrekening zijn in de jaarrekening genummerd.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Voor zover de schattingen specifiek betrekking hebben op de introductie van DOT en prestatiebekostiging, worden deze toegelicht in de verderop in deze paragraaf opgenomen Toelichting specifieke aandachtspunten jaarrekening 2018 medisch specialistische zorg.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen. De stichting beoordeelt daarnaast op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Zowel in 2018 als in 2017 is/was dit niet van toepassing.

De afschrijvingen op materiële vaste activa worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en onderhanden projecten en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Gezien de buitengebruikstelling van diverse onderdelen van het ziekenhuisgebouw ten gevolge van renovaties en geplande bouwactiviteiten, hebben aanpassingen plaatsgevonden op de aanschafwaarde en de cumulatieve afschrijving van een aantal verbouwingen.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

Ziekenhuisgebouw	3 %
Verbouwingen	5-10 %
Inventarissen en andere vaste bedrijfsmiddelen	10-20 %
Automatisering	14-33 %

Groot onderhoud:

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud is een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans. De uitgaven voor groot onderhoud worden ten laste gebracht van deze voorziening.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen.

De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolwaardering worden de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening, uitgaande van de waarden bij eerste waardering.

Als resultaat wordt verantwoord het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat.

Indien sprake is van een bijzondere waardevermindering vindt waardering plaats tegen de realiseerbare waarde (zie verder de paragraaf "Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa"); afwaardering vindt plaats ten laste van de winst-en-verliesrekening.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De Stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument.

Het waardeverminderingverlies dat daarvoor opgenomen was, dient te worden teruggenomen indien de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking.

De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Voorraden

De voorraden grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs-of vervaardigingsprijs onder toepassing van de FIFO-methode ("first in, first out") of lagere opbrengstwaarde.

De verkrijgings- of vervaardigingsprijs bestaat uit alle kosten die samenhangen met de verkrijging of vervaardiging alsmede de gemaakte kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen. In de kosten van vervaardiging zijn begrepen directe loonkosten en toeslagen voor aan de productie gerelateerde indirecte vaste en variabele kosten, waaronder de kosten van het bedrijfsbureau, de onderhoudsafdeling en interne logistiek.

De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incourantheid van de voorraden.

Financiële instrumenten; marktrisico

Valutarisico

Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen is volledig werkzaam in de Europese Unie; de activiteiten vinden plaats binnen Nederland.

Het valutarisico voor Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen is derhalve minimaal en niet-materieel.

Prijrisico

Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen loopt geen materiële risico's ten aanzien van de waardering van effecten, opgenomen onder financiële vaste activa en effecten, opgenomen onder vlottende activa.

Rente en kasstroomrisico

Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder financiële vaste activa, effecten en liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen).

Voor vorderingen en schulden met variabele renteafspraken loopt Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente. Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

Financiële instrumenten; kredietrisico

Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen heeft geen significante concentraties van kredietrisico. Facturatie vindt voornamelijk plaats aan zorgverzekeraars die voldoen aan kredietwaardigheidstoetsen.

De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal een A-rating hebben.

Financiële instrumenten; liquiditeitsrisico

Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen laat transacties uitvoeren via meerdere banken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan banken voor beschikbare kredietfaciliteiten.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's/DBC-zorgproducten

Het onderhanden projecten uit hoofde van DBC's/DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd op basis van het tussentijds afgeleid zorgproduct (huidige opbrengstwaarde). Op de onderhanden projecten worden de voorschotten die hiervoor zijn ontvangen van verzekeraars in mindering gebracht.

Op het onderhanden werk is een correctie in mindering gebracht betreffende het toegerekende deel aan het boekjaar van de verwachte overschrijdingen van de schadelastafspraken.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. De vervolgwwaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Deze verwachte oninbaarheid wordt bepaald op grond van de ouderdom van de vorderingen, alsmede de aanmaningsfases waarin de vorderingen zich bevinden.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Personele voorzieningen worden, indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. De disconteringsvoet voor belastingen waartegen contant wordt gemaakt, geeft de actuele marktrente weer. Hierin zijn de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden niet betrokken.

Voorziening jubileumuitkeringen

De voorziening voor jubileumuitkeringen is gebaseerd op de uit de indiensttredingsdatums van de medewerkers af te leiden gratificatie-uitbetalingen gedurende de eerstkomende 5 jaar. Hierbij wordt geen rekening gehouden met een disconteringsvoet en met de blijfkans van medewerkers.

Voorziening persoonlijk levensfasebudget (PLB)

De voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO-verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PBL-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige leeftijd. Hierbij wordt geen rekening gehouden met een disconteringsvoet.

Voorziening arbeidsongeschiktheid

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de contante waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voorzover deze na 31 december 2018 vallen, gebaseerd op 100 % gedurende het eerste jaar en 70 % gedurende het tweede jaar. Hierbij wordt geen rekening gehouden met een disconteringsvoet.

Voorziening nabetalingen onregelmatigheidstoeslag

Gezien onzekerheden ten aanzien van de eventuele nabetalingen van onregelmatigheidstoeslag tijdens vakantiedagen in de jaren 2012, 2013 en 2014, is landelijk besloten dat ziekenhuizen hiervoor een voorziening treffen in de jaarrekening vanaf 2016.

Voorziening financieringsrisico's

Het ziekenhuis kent onzekerheden omtrent onder andere de financiële gevolgen voortvloeiend uit het landelijk herstelplan 2014 en de in de paragraaf 1.4.4. hieronder genoemde onzekerheden in de omzetverantwoording. Deze hebben betrekking op de jaren 2014, 2015 en 2016 en hiervoor is een voorziening financieringsrisico's gevormd.

Voorziening eigen risico wettelijke aansprakelijkheid

Vanaf 2014 is er sprake van een zogenoemde stop-loss verzekering bij verzekeraar MediRisk met een maximaal eigen risico van € 150.000 per jaar (niveau 2014) tot € 243.369 per jaar (niveau 2018). Omdat de afwikkeling van schadeclaims zich uitstrekt over meerdere jaren, is voor dit eigen risico een voorziening gevormd.

Voorziening groot onderhoud

Op grond van het in 2014 opgestelde Meerjarenonderhoudsplan is een voorziening getroffen voor groot onderhoud aan installaties en gebouwen gedurende de periode 2015 tot en met 2030.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Schulden uit hoofde van financieringsoverschot

Het hieronder opgenomen saldo betreft het verschil tussen de tot en met 2011 berekende WTG-budgetten enerzijds en de gerealiseerde omzetten ter financiering van deze budgetten anderzijds, waarbij reeds aan de verzekeraars gerestitueerde bedragen daarop in mindering zijn gebracht. Ultimo 2018 was deze post volledig afgewikkeld.

1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Omzet/opbrengsten zorgprestaties

Voor een toelichting op de bepaling van de omzet uit zorgprestaties wordt verwezen naar de verderop in deze paragraaf opgenomen Toelichting specifieke aandachtspunten jaarrekening 2018 medisch specialistische zorg.

De uiteindelijke omzuitkomsten zullen blijken uit de eindafrekeningen met de zorgverzekeraars en een eventuele definitieve overschrijding van het macro-omzetplafond en kunnen afwijken van de in deze jaarrekening opgenomen bedragen gebaseerd op de beste schatting.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Overige bedrijfsopbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de resultatenrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten. De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Personele kosten

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties wordt verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingskosten

Materiële vaste activa worden afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven.

Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

Als gevolg van de invoering van integrale tarieven maakt de omzet welke voorheen werd toegerekend aan de vrijgevestigde medisch specialisten met ingang van 2015 deel uit van de ziekenhuisomzet. Anderzijds worden de aan de vrijgevestigde specialisten inzake het boekjaar betaalde en nog verschuldigde bedragen ingaande 2015 in de jaarrekening verantwoord als kosten.

Leasing

Bij de Stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de Stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

1.4.4 Toelichting specifieke aandachtspunten jaarrekening 2018 medisch specialistische zorg

---

Inleiding

Sinds het jaar 2012 is sprake van landelijke onzekerheden rondom de omzetverantwoording voor ziekenhuizen. In 2014 zijn de onzekerheden afgenomen met de invoering van het expertonderzoek naar de omzetverantwoording 2012 en 2013 en de vaststelling van transitiebedragen. In de jaren 2015 tot en met 2018 zijn de onzekerheden verder verminderd door verbetering van de registratiekwaliteit en continue verbetering van de declaratiestructuur.

De resterende in de jaarrekening 2018 van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten voor Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen hebben betrekking op:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2017;
2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2018;
3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren.

Bij de omzetbepaling van de DBC zorgproducten en overige zorgproducten heeft Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd zoals opgenomen in paragraaf 1.4.3. van deze jaarrekening. Hierbij zijn, voor zover gereed, de uitkomsten van het aanvullend omzetonderzoek 2018 meegenomen wat door het WZA is uitgevoerd, en is de Handreiking Rechtmatigheidscontroles 2018 gevolgd.

Toelichting (landelijke) onzekerheden jaarrekening 2018

De van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten in de jaarrekening 2018 zijn (inclusief de status hiervan) hierna toegelicht voor Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2017

Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen heeft over de uitkomsten van het zelfonderzoek 2017 overeenstemming bereikt met de zorgverzekeraars. De uitkomsten hiervan zijn verwerkt in deze jaarrekening en dit heeft niet geleid tot materiële wijzigingen van de in de jaarrekening 2017 opgenomen nuanceringen.

2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2018

De NFU, NVZ en ZN hebben een Handreiking Rechtmatigheidscontroles 2018 gepubliceerd. Door de NZa is niet bevestigd dat deze handreiking in overeenstemming is met publiekrechtelijke regelgeving, waarmee een inherent risico blijft bestaan. Deze rechtmatigheidscontroles worden beoordeeld door de representerende zorgverzekeraars. Op basis van dit oordeel zullen alle verzekeraars gezamenlijk over de rechtmatigheid van de facturatie 2018 concluderen. De instelling heeft, voor de jaarrekening deels op basis van een risicoanalyse, onderzoek verricht naar de risico's die voor Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen materieel zijn. In deze risicoanalyse zijn de uitkomsten van eerder uitgevoerde aanvullende omzetonderzoeken en beschikbare overige in- en externe controles betrokken.

Daarnaast is Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen bezig op basis van deze handreiking het onderzoek inzake 2018 af te ronden. De voorlopige uitkomsten zijn betrokken bij het opstellen van deze jaarrekening en het inschatten van de risico's die voortvloeien uit geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties, rekening houdende met de contractafspraken met zorgverzekeraars. Naar verwachting volgt in het najaar 2019 uitsluitend over dit onderzoek. Dit kan naar verwachting van de raad van bestuur van Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen leiden tot niet-materiële, nagekomen baten of lasten. Waar nodig heeft Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen nuanceringen geboekt.

Doelmatigheidscontroles over 2018 zullen door de zorgverzekeraars nog uitgevoerd (kunnen) worden.

Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen gaat er van uit dat dit geen financieel effect met terugwerkende kracht heeft. De NZa heeft in het landelijk overleg echter niet bevestigd dat dit een terechte aanname is; daardoor blijft deze onzekerheid vooralsnog bestaan. Privaatrechtelijk heeft Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen geen afspraken terzake gemaakt met zorgverzekeraars, anders dan verwerking van de aandachtspunten zoals opgenomen in het landelijke omzetonderzoek en het bepalen van de toekomstige handelswijze op nieuwe doelmatigheidsaspecten.

De uit de genoemde werkzaamheden en controles voortvloeiende beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten is verwerkt in deze jaarrekening.

3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren

Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen heeft met de zorgverzekeraars voor 2018 schadelastafspraken op basis van plafondafspraken gemaakt. Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2018 heeft plaatsgevonden op basis van een beste schatting van het voortgangpercentage ultimo 2018 in lijn met de Handreiking omzetverantwoording, rekening houdend met de verwachte effecten van het rechtmatigheidsonderzoek. Deze correcties zijn conform de Handreiking omzetverantwoording op de omzet 2018 in mindering gebracht en waar nodig verwerkt in de waardering van het onderhanden werk ultimo 2018.

De uiteindelijke uitkomsten zullen later blijken uit de afrekeningen met zorgverzekeraars. In deze jaarrekening is de beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten verwerkt.

Ook afrekening van oude schadelastjaren met zorgverzekeraars kan nog tot nagekomen effecten leiden. Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen heeft de jaren tot en met 2015 afgerekend. Voor 2016 en 2017 heeft de finale afrekening nog niet plaatsgevonden.

Omzet zorgverzekeringwet – geestelijke gezondheidszorg

Met ingang van 2013 is voor de curatieve geestelijke gezondheidszorg prestatiebekostiging ingevoerd op basis van de DBC-systematiek. Er is sprake van een landelijk risico ten aanzien van de DBC verantwoording. De interne controle en administratieve organisatie van Wilhelmina Ziekenhuis Assen is erop ingericht om op basis van bestaande regelgeving tijdig en juist de geleverde zorg te registreren. De opbrengstverantwoording van deze prestaties is, doordat er sprake is geweest van open normen, zeer ingewikkeld. Door de systeemcomplexiteit en landelijke problematiek is sprake van onzekerheden in de omzetverantwoording. Gezien de beperkte ggz-opbrengsten zijn deze onzekerheden voor het Wilhelmina Ziekenhuis Assen relatief beperkt.

Conclusie Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur heeft ten behoeve van de bepaling van het resultaat en de financiële positie de best mogelijke schattingen gemaakt op basis van de beschikbare informatie, onder andere met betrekking tot bovenstaande aspecten van de omzetverantwoording. De Raad van Bestuur is van mening dat, met voornoemde toelichting, de jaarrekening het vereiste inzicht geeft in het resultaat en de financiële positie van het WZA op basis van de nu bekende feiten en omstandigheden.

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt :</i>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	16.799.957	16.233.324
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	10.774.480	10.045.459
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering	1.641.627	1.358.875
Totaal materiële vaste activa	<u>29.216.064</u>	<u>27.637.658</u>

<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven :</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	27.637.658	28.683.632
Bij: investeringen	6.054.263	3.756.124
Af: desinvesteringen	8.000	0
Af: afschrijvingen	4.467.857	4.802.098
Boekwaarde per 31 december	<u>29.216.064</u>	<u>27.637.658</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.6.

2. Voorraden

<i>De specificatie is als volgt :</i>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Medische voorraden	2.053.090	2.089.168
Overige voorraden	10.468	11.126
Totaal voorraden	<u>2.063.558</u>	<u>2.100.294</u>

3. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's/DBC-zorgproducten

<i>De specificatie is als volgt :</i>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's/DBC-zorgproducten	14.030.942	12.921.391
Onderhanden werk GGZ-DBC's	4.130	-60.807
Af: ontvangen voorschotten voor onderhanden werk	-11.270.414	-10.407.414
	<u>2.764.658</u>	<u>2.453.170</u>
Af: Correcties onderhanden werk o.g.v. afspraken met verzekeraars	-3.472.000	-42.000
Totaal onderhanden werk	<u>-707.342</u>	<u>2.411.170</u>

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

De specificatie van het onderhanden werk is als volgt weer te geven:

Onderhanden werk per verzekeraar (excl. GGZ-DBC's)	Gerealiseerd onderhanden werk	Af: ontvangen voorschotten	Af: correcties afspraken	Saldo per 31-dec-18
	€	€	€	€
Zilveren Kruis-groep (incl. De Friesland)	6.283.837	-5.531.000	29.000	781.837
VGZ-groep	3.904.860	-2.743.468	-1.692.000	-530.608
Menzis-groep	1.961.890	-970.000	-1.246.000	-254.110
CZ-groep	1.017.165	-2.025.946	-526.000	-1.534.781
ASR-groep	201.890	0	-4.000	197.890
DSW-groep	231.786	0	0	231.786
Multi Zorg, Caresq en overige	429.514	0	-33.000	396.514
Totaal (onderhanden werk)	<u>14.030.942</u>	<u>-11.270.414</u>	<u>-3.472.000</u>	<u>-711.472</u>

Ingeval bij een verzekeraar het saldo van het onderhanden werk DBC's, de ontvangen voorschotten en de correcties o.g.v. de afspraken negatief is, is deze post verantwoord onder punt 10. Overige kortlopende schulden. Dit leidt tot de navolgende specificatie:

Opgenomen onder Onderhanden werk ultimo boekjaar	1.612.157
Opgenomen onder kortlopende schulden ultimo boekjaar	-2.319.499
Totaal onderhanden werk	<u>-707.342</u>

4. Schulden uit hoofde van financieringsoverschot

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Financieringsoverschotten t/m 2011	<u>0</u>	<u>7.096</u>

5. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	8.579.668	1.669.489
Nog te factureren bedragen	12.958.372	21.820.618
Vooruitbetaalde bedragen	914.562	939.600
Nog te ontvangen bedragen	1.530.719	508.145
Lening personeelsvereniging	8.333	16.667
Totaal vorderingen en overlopende activa	<u>23.991.654</u>	<u>24.954.519</u>
De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht bedraagt	<u>312.631</u>	<u>319.288</u>

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar

De reële waarde van de kortlopende vorderingen benadert de boekwaarde.

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

6. *Liquide middelen*

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Bankrekeningen en kassen	45.025.139	41.172.520
Totaal liquide middelen	<u>45.025.139</u>	<u>41.172.520</u>

De liquide middelen waren zowel gedurende het boekjaar als per ultimo boekjaar volledig vrij opneembaar.

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

7. Groepsvermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Bestemmingsreserves	2.815.888	3.698.586
Bestemmingsfondsen	109.366	109.366
Algemene en overige reserves	42.344.387	39.582.741
Eigen vermogen Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen	<u>45.269.641</u>	<u>43.390.693</u>

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2018	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-18
	€	€	€	€
Bestemmingsreserve implementatie investeringen	2.298.586	-882.698	0	1.415.888
Bestemmingsreserve personele knelpunten	1.400.000	0	0	1.400.000
Totaal bestemmingsreserves	<u>3.698.586</u>	<u>-882.698</u>	<u>0</u>	<u>2.815.888</u>

De bestemmingsreserves zijn gevormd ter dekking van gedurende de komende jaren te verwachten eenmalige kosten uit hoofde van investeringsprojecten, alsmede voor het oplossen van te verwachten personele knelpunten. Deze beperkingen zijn door het Bestuur aangebracht.

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2018	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-18
	€	€	€	€
Bestemmingsfonds legaten	109.366	0	0	109.366
Totaal bestemmingsfondsen	<u>109.366</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>109.366</u>

Aan het Bestemmingsfonds legaten is geen specifiek doel toegekend, noch door het Bestuur, noch door derden. Wel heeft het Bestuur besloten om de beperking aan te brengen dat deze middelen worden gesepareerd van de overige bestanddelen van het eigen vermogen.

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2018	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-18
	€	€	€	€
Algemene reserve	39.582.741	2.761.646	0	42.344.387
Totaal algemene en overige reserves	<u>39.582.741</u>	<u>2.761.646</u>	<u>0</u>	<u>42.344.387</u>

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

8. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2018	Dotatie	Onttrekking en/of vrijval	Saldo per 31-dec-18
	€	€	€	€
Voorziening jubileumuitkeringen	839.485	159.213	84.170	914.528
Voorziening persoonlijk levensfasebudget	191.660	0	98.645	93.015
Voorziening arbeidsongeschiktheid	548.715	221.451	317.783	452.383
Voorziening nabetalings onregelmatigheidstoelage	312.337	0	153.210	159.127
Voorziening financieringsrisico's	839.730	100.000	591.570	348.160
Voorziening eigen risico wettelijke aansprakelijkheid	499.123	243.369	184.397	558.095
Voorziening groot onderhoud	4.300.980	266.000	660.425	3.906.555
Totaal voorzieningen	<u>7.532.030</u>	<u>990.033</u>	<u>2.090.200</u>	<u>6.431.863</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moet worden beschouwd:

	31-dec-18
	€
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	2.697.470
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	3.734.393
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	1.359.555

9. Langlopende schulden

De specificatie is als volgt :

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Langlopende schulden	20.127.897	22.326.880
Totaal langlopende schulden	<u>20.127.897</u>	<u>22.326.880</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2018	2017
	€	€
Stand per 1 januari	22.326.880	24.525.863
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingsverplichtingen komend boekjaar	-2.198.983	-2.198.983
Stand per 31 december	<u>20.127.897</u>	<u>22.326.880</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de lange leningen als langlopend moet worden beschouwd:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.)	20.127.897	22.326.880
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	11.331.958	13.530.941

De langlopende schulden vallen volledig onder Rijksgarantie, dan wel onder borging door het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ).

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar het overzicht langlopende leningen onder 1.7. De aflossingsverplichtingen voor het eerstvolgende boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

10. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt :

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Crediteuren	6.520.393	5.000.448
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	2.198.983	2.198.983
Belastingen en sociale premies	2.916.222	2.837.153
Vennootschapsbelasting	30.861	16.243
Schulden terzake van pensioenen	72.476	54.613
Nog te betalen salarissen en vergoedingen	631.220	666.094
Vakantiegeld	2.232.531	2.103.676
Vakantiedagen	811.893	710.025
Persoonlijk levensfasebudget	6.978.935	5.904.405
Vrijgevestigde specialisten	3.852.461	3.621.834
Rentekosten	431.025	468.391
Afwikkelingen met verzekeraars	367.449	438.456
Onderhanden werk DBC's minus ontvangen voorschotten	2.319.499	0
Vooruitontvangen bedragen	297.170	204.600
Overige schulden	451.913	825.069
Totaal kortlopende schulden	<u>30.113.031</u>	<u>25.049.990</u>

De reële waarde van de schulden benadert de boekwaarde.

11. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Obligoverplichting WFZ

Indien het vermogen van het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ) onvoldoende is om de garantieverplichtingen van geldgevers te voldoen, kan het WFZ via een obligoverplichting een beroep doen op de financiële hulp van de deelnemers. Deze hulp wordt in dat geval geboden in de vorm van renteloze leningen aan het WFZ. Het obligo bedraagt maximaal 3% van de restantschuld van de geborgde leningen. Ultimo verslagjaar bedraagt de omvang van deze obligo €385.050.

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument (MBI)

Het macrobeheersinstrument (MBI) kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij de instellingen. De minister heeft voor verschillende subsectoren in de zorg een MBI ingesteld, waarvan de volgende omzetplafonds voor 2018 relevant zijn voor Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen:

MBI-omzetplafond medisch specialistische zorg (TB/REG-17631-01)

MBI-omzetplafond geneeskundige geestelijke gezondheidszorg (TB/REG-17639-01)

De minister van VWS zou uiterlijk vóór 1 december van het opvolgende jaar moeten beslissen over inzet van het MBI, als sprake is van een macro-overschrijding. In de afgelopen jaren is gebleken dat deze periode van elf maanden te kort is om de werkelijke realisatie vast te stellen, met als gevolg dat de realisatie voor meerdere voorgaande jaren nog niet is vastgesteld.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2018 heeft Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen nog geen inzicht in de realisatie van het MBI-omzetplafond over 2018 en de nog niet afgewikkelde voorgaande jaren. Hierdoor is nog onduidelijk of daadwerkelijk sprake zal zijn van het inzetten van het macrobeheersinstrument.

Wel geldt dat dit wettelijk gezien mogelijk is om dit bij een vastgestelde overschrijding te doen. Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen is nu niet in staat een betrouwbare schatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2018; dit is consistent aan de jaarrekening 2017.

Mocht het MBI worden ingezet, dan zal de macro-overschrijding worden verhaald op individuele zorginstellingen naar rato van de gerealiseerde omzet (waarop het MBI van toepassing is).

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

Verplichtingen uit hoofde van meerjarige overeenkomst met leverancier

In 2015 heeft Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen een meerjarenovereenkomst afgesloten met een leverancier van medische technologie. Deze overeenkomst is voor een periode van 10 jaar gesloten met een opzegtermijn van één jaar. Het betreft een overeenkomst voor medische apparatuur. De financiële verplichting in dit verband bedraagt:

< 1 jaar	€	750.000
> 1 jaar < 5 jaar	€	2.250.000
> 5 jaar	€	300.000

Kredietfaciliteiten

Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen heeft voor € 7.000.000 aan kredietfaciliteiten afgesloten. Deze faciliteiten worden niet benut.

1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA (GECONSOLIDEERD)

1.6.1 Grond en ziekenhuisgebouw

	Grond	Gebouwen	Ver- bouwingen	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018				
- aanschafwaarde	1.241.559	21.696.049	1.834.367	24.771.975
- cumulatieve afschrijvingen	0	13.778.581	1.607.286	15.385.867
Stand per 1 januari 2018	<u>1.241.559</u>	<u>7.917.468</u>	<u>227.081</u>	<u>9.386.108</u>
Mutaties in het boekjaar				
- investeringen	0	0	0	0
- afschrijvingen	0	642.131	91.718	733.849
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>				
aanschafwaarde	0	0	159.958	159.958
cumulatieve afschrijvingen	0	0	159.958	159.958
<i>- desinvesteringen</i>				
aanschafwaarde	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>-642.131</u>	<u>-91.718</u>	<u>-733.849</u>
Stand per 31 december 2018				
- aanschafwaarde	1.241.559	21.696.049	1.674.409	24.612.017
- cumulatieve afschrijvingen	0	14.420.712	1.539.046	15.959.758
Stand per 31 december 2018	<u>1.241.559</u>	<u>7.275.337</u>	<u>135.363</u>	<u>8.652.259</u>
Afschrijvingspercentage	0,0%	3,0%	5,0%	

De oorspronkelijke aanschafwaarde van de post gebouwen heeft € 35.290.349 bedragen, waarover jaarlijks 2 % (€ 705.807) werd afgeschreven. Dit afschrijvingsbedrag werd via de Nacalculaties gedurende de jaren 1990-2011 jaarlijks in het WTG-budget opgenomen.

Door partiële buitengebruikstellingen zijn in 2010, 2012, 2013, 2014 en 2015 delen van de aanschafwaarde (€ 13.594.300) in bedrijfseconomische zin als desinvesteringen aangemerkt; op deze delen was op dat moment € 5.595.093 afgeschreven, zodat er in die jaren sprake was van incidentele dalingen van de boekwaarde met in totaal € 7.999.207.

Het ziekenhuisgebouw werd op 1 mei 1990 in gebruik genomen, zodat er tot en met 2018 gedurende 28,67 jaren op werd afgeschreven.

Vanaf 2019 wordt de resterende boekwaarde ad € 7.275.337 afgeschreven in 11,33 jaren, waarmee de totale afschrijvingstermijn van de post gebouwen uitkomt op 40 jaren.

Dit leidt tot een effectief afschrijvingspercentage van de resterende aanschafwaarde van circa 3 %.

1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA (GECONSOLIDEERD)

1.6.2 Verbouwingen

	Verbouwingen afschr. 20 jaar	Verbouwingen afschr. 15 jaar	Verbouwingen afschr. 10 jaar	Sub-totaal	Instand- houding	Onderhanden Projecten	Sub-totaal	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018								
- aanschafwaarde	2.409.738	6.934.453	882.095	10.226.286	0	440.081	440.081	10.666.367
- cumulatieve afschrijvingen	1.080.220	2.196.806	462.044	3.739.070	0	0	0	3.739.070
Stand per 1 januari 2018	1.329.518	4.737.647	420.051	6.487.216	0	440.081	440.081	6.927.297
Mutaties in het boekjaar								
- investeringen	2.185.316	0	0	2.185.316	0	698.884	698.884	2.884.200
- afschrijvingen	175.120	462.297	88.210	725.627	0	0	0	725.627
- versnelde afschrijvingen	119.207	0	0	119.207	0	0	0	119.207
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>								
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0	0
- <i>desinvesteringen</i>								
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	1.890.989	-462.297	-88.210	1.340.482	0	698.884	698.884	2.039.366
Stand per 31 december 2018								
- aanschafwaarde	4.595.054	6.934.453	882.095	12.411.602	0	1.138.965	1.138.965	13.550.567
- cumulatieve afschrijvingen	1.374.547	2.659.103	550.254	4.583.904	0	0	0	4.583.904
Stand per 31 december 2018	3.220.507	4.275.350	331.841	7.827.698	0	1.138.965	1.138.965	8.966.663
<i>Afschrijvingspercentage</i>	5,0%	6,7%	10,0%		10,0%			

Vanwege het feit dat enkele geactiveerde verbouwingen deel uitmaken van buiten gebruik gestelde resp. gedurende de komende jaren buiten gebruik te stellen gebouwonderdelen, hebben versnelde afschrijvingen plaatsgevonden tot een bedrag van € 119.207.

1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA (GECONSOLIDEERD)

1.6.3 Inventarissen, auto's en automatisering

	Inventaris	Auto's	Automatisering	Onderhanden Projecten	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018					
- aanschafwaarde	17.999.697	137.991	3.341.959	918.794	22.398.441
- cumulatieve afschrijvingen	9.927.631	76.432	1.642.537	0	11.646.600
Stand per 1 januari 2018	<u>8.072.066</u>	<u>61.559</u>	<u>1.699.422</u>	<u>918.794</u>	<u>10.751.841</u>
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	1.511.041	0	2.075.154	-416.132	3.170.063
- afschrijvingen	1.934.069	22.852	837.780	0	2.794.701
- versnelde afschrijvingen	0	0	0	0	0
- terugname geheel afgeschreven activa					
aanschafwaarde	2.831.079	0	544.957	0	3.376.036
cumulatieve afschrijvingen	2.831.079	0	544.957	0	3.376.036
- desinvesteringen					
aanschafwaarde	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-423.028</u>	<u>-22.852</u>	<u>1.237.374</u>	<u>-416.132</u>	<u>375.362</u>
Stand per 31 december 2018					
- aanschafwaarde	16.679.659	137.991	4.872.156	502.662	22.192.468
- cumulatieve afschrijvingen	9.030.621	99.284	1.935.360	0	11.065.265
Stand per 31 december 2018	<u>7.649.038</u>	<u>38.707</u>	<u>2.936.796</u>	<u>502.662</u>	<u>11.127.203</u>
Afschrijvingspercentage	10-20 %	20,0%	14,3-33,3 %	NVT	

De bedrijfseconomische afschrijvingstermijn van inventarissen varieert van 5 tot 10 jaar en bij automatisering is dit 3 tot 7 jaar.

1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA (GECONSOLIDEERD)

1.6.4 Andere materiële vaste activa

	Gebouw Deelneming	Inventaris Deelnemingen	Automati- sering Deelnemingen	Onderhanden Projecten	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018					
- aanschafwaarde	600.000	509.319	13.028	0	1.122.347
- cumulatieve afschrijvingen	240.000	305.593	4.342	0	549.935
Stand per 1 januari 2018	<u>360.000</u>	<u>203.726</u>	<u>8.686</u>	<u>0</u>	<u>572.412</u>
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	40.000	50.131	4.342	0	94.473
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>					
aanschafwaarde	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0
					0
- <i>desinvesteringen</i>					
aanschafwaarde	0	20.000	0	0	20.000
cumulatieve afschrijvingen	0	12.000	0	0	12.000
per saldo	0	8.000	0	0	8.000
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-40.000</u>	<u>-42.131</u>	<u>-4.342</u>	<u>0</u>	<u>-86.473</u>
Stand per 31 december 2018					
- aanschafwaarde	600.000	489.319	13.028	0	1.102.347
- cumulatieve afschrijvingen	280.000	343.724	8.684	0	632.408
Stand per 31 december 2018	<u>320.000</u>	<u>145.595</u>	<u>4.344</u>	<u>0</u>	<u>469.939</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	6,7 %	10/25%	33,3 %		

1.7 Overzicht langlopende schulden ultimo 2018 (geconsolideerd)

Leninggever	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke rente	Restschuld 31 december 2017	Nieuwe leningen in 2018	Aflossing in 2018	Restschuld 31 december 2018	Resterende looptijd in jaren eind 2018	Aflossingswijze	Aflossing 2019	Gestelde zekerheden
	€			%	€	€	€	€	€		€	
BNG	3.403.340	20		4,14%	2.042.002		170.167	1.871.835	11		170.168	Rijk
BNG	3.403.357	20		4,95%	2.042.019		170.167	1.871.852	11		170.168	Rijk
PGGM	4.537.802	40		2,75%	1.474.786		113.445	1.361.341	12		113.445	Rijk
Waterschapsbank	2.268.800	20		2,98%	1.474.720		113.440	1.361.280	12		113.440	Rijk
ING/Nationale Nederlanden	2.563.858	40		6,90%	1.217.838		64.096	1.153.742	18		64.096	Rijk
Rabobank	8.750.000	20		5,05%	4.812.500		437.500	4.375.000	10		437.500	WFZ
Waterschapsbank	3.403.340	10		2,57%	2.042.002		170.167	1.871.835	11		170.167	Rijk
Waterschapsbank	2.200.000	20		4,76%	1.320.000		110.000	1.210.000	11		110.000	WFZ
Waterschapsbank	3.000.000	20		4,05%	1.800.000		150.000	1.650.000	11		150.000	WFZ
BNG	5.500.000	15		3,97%	3.299.999		366.667	2.933.332	8		366.666	WFZ
BNG	5.000.000	15		3,77%	2.999.997		333.334	2.666.663	8		333.333	WFZ
Totaal					24.525.863	0	2.198.983	22.326.880			2.198.983	

1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

12. Opbrengsten zorgprestaties

De specificatie is als volgt :

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	118.395.330	113.557.861
Overige zorgprestaties	1.545.940	1.420.091
Totaal	<u>119.941.270</u>	<u>114.977.952</u>

13. Subsidies

De specificatie is als volgt :

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Beschikbaarheidsbijdragen opleidingen	779.380	717.415
Subsidie kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg	982.000	951.404
Subsidies o.g.v. VIPP-regeling	315.000	0
Overige subsidies	170.072	85.849
Totaal	<u>2.246.452</u>	<u>1.754.668</u>

14. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt :

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Baten geconsolideerde deelnemingen	2.931.440	3.047.028
Doorberekeningen aan externe instellingen, medische staf en overige	2.999.418	2.880.243
Aan derden geleverde geneesmiddelen	3.820.384	3.470.937
Andere opbrengsten	1.933.260	1.931.083
Totaal	<u>11.684.502</u>	<u>11.329.291</u>

1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

15. *Personeelskosten*

<i>De specificatie is als volgt :</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Lonen en salarissen	49.566.844	46.714.991
Sociale lasten	7.392.901	6.948.467
Pensioenpremie	4.137.902	3.911.196
Andere personeelskosten	2.700.102	2.584.944
Sub-totaal	<u>63.797.749</u>	<u>60.159.598</u>
Personeel niet in loondienst	3.305.436	1.988.716
Totaal personeelskosten	<u>67.103.185</u>	<u>62.148.314</u>

Gedurende het jaar 2018 waren 979 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2017: 950)

Hiervan waren 0 werknemers werkzaam buiten Nederland (2017: 0).

Het gemiddeld aantal werknemers bij proportioneel geconsolideerde maatschappijen bedraagt, evenals in 2017, nihil in 2018.

<i>Verdeling fte's over bedrijfsonderdelen</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Productie	774	749
Verkoop	2	2
Ondersteunende diensten	203	199
Overige	0	0
Totaal aantal fte	<u>979</u>	<u>950</u>

16. *Afschrijvingskosten*

<i>De specificatie is als volgt :</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	4.467.857	4.802.098
- vlottende activa (debiteuren)	46.121	20.889
Desinvesteringen	8.000	0
Totaal afschrijvingen resultatenrekening	<u>4.521.978</u>	<u>4.822.987</u>

Aansluiting afschrijvingen resultatenrekening/verloopoverzichten vaste activa

	<u>2018</u>
	€
Afschrijving ziekenhuisgebouw	642.131
Afschrijving verbouwingen	936.552
Afschrijving gebouw deelneming	40.000
Afschrijving inventarissen, auto's en automatisering	2.857.174
Totaal afschrijvingen volgens verloopoverzichten	<u>4.475.857</u>
Afschrijving vlottende activa (debiteuren)	46.121
Totaal afschrijvingen resultatenrekening	<u>4.521.978</u>

17. *Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten*

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	14.212.424	13.597.960
Totaal	<u>14.212.424</u>	<u>13.597.960</u>

1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

18. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	3.300.434	3.172.460
Algemene kosten	5.942.887	5.709.910
Patiëntgebonden kosten	27.732.305	25.179.805
Onderhoud en energiekosten	2.259.681	3.040.986
Dotatie voorziening groot onderhoud	266.000	254.000
Huur en leasing	316.836	133.616
Inkoop aan derden geleverde geneesmiddelen	3.820.384	3.470.937
Inkopen voor deelnemingen	1.516.243	1.657.016
Totaal overige bedrijfskosten	<u>45.154.770</u>	<u>42.618.730</u>

Nadere specificatie van de onderhoud en energiekosten

Onderhoudskosten	1.407.603	2.248.098
Energiekosten groene stroom	407.505	370.201
Overige energiekosten	444.573	422.687
Totaal	<u>2.259.681</u>	<u>3.040.986</u>

19. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt :

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Rentelasten	1.005.427	1.079.599
Overige financiële lasten (w.o. provisie/kosten WfZ)	0	0
Sub-totaal financiële lasten	<u>1.005.427</u>	<u>1.079.599</u>
Rentebaten	-1.176	-11.399
Sub-totaal financiële baten	<u>-1.176</u>	<u>-11.399</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>1.004.251</u>	<u>1.068.200</u>

1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

20. WNT-verantwoording 2018 Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen van toepassing zijnde regelgeving: het WNT-maximum voor de zorg, klasse V.

Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen is € 189.000.

Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15 % en voor de overige leden 10 % van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

De bezoldiging van de functionarissen die over het verslagjaar in het kader van de WNT verantwoord worden, is als volgt:

A. Bezoldiging topfunctionarissen

Naam	B.A. Pensioen	
Functie(s)	Raad van Bestuur	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1-31/12	
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	
Dienstbetrekking	Ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	201.022
Beloningen betaalbaar op termijn	€	11.563
Subtotaal	€	212.585
Individueel WNT-maximum	€	189.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€	0
Totale bezoldiging 2018	€	212.585
Motivering overschrijding: Valt onder overgangsrecht		
Toegekende uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	NVT	
Gegevens 2017		
Functie(s)	Raad van Bestuur	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1-31/12	
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	
Dienstbetrekking	Ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	205.861
Beloningen betaalbaar op termijn	€	11.158
Subtotaal	€	217.019
Individueel WNT-maximum	€	181.000
Totale bezoldiging 2017	€	217.019

1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

Naam	S.P. Kruizinga
Functie(s) Aanvang en einde functievervulling in 2018 Omvang dienstverband (in fte) Dienstbetrekking	Raad van Bestuur 1/1-31/12 1,0 Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 177.294
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 11.442
Subtotaal	€ 188.736
Individueel WNT-maximum	€ 189.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0
Totale bezoldiging 2018	€ 188.736
Toegekende uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	NVT
Gegevens 2017	
Functie(s) Aanvang en einde functievervulling in 2017 Omvang dienstverband (in fte) Dienstbetrekking	Raad van Bestuur 1/11-31/12 1,0 Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 28.234
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 1.849
Subtotaal	€ 30.083
Individueel WNT-maximum	€ 30.167
Totale bezoldiging 2017	€ 30.083
Naam	E.C. Klasen
Functie(s) Aanvang en einde functievervulling in 2018	Voorzitter Raad van Toezicht 1/1-31/12
Totale bezoldiging 2018	€ 9.000
Individueel WNT-maximum	€ 28.350
Gegevens 2017	
Functie(s) Aanvang en einde functievervulling in 2017	Voorzitter Raad van Toezicht 1/1-31/12
Totale bezoldiging 2017	€ 9.000
Individueel WNT-maximum	€ 27.150

1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

Naam	C. Bus
Functie(s) Aanvang en einde functievervulling in 2018	Lid Raad van Toezicht 1/1-31/12
Totale bezoldiging 2018	€ 6.000
Individueel WNT-maximum	€ 18.900
Gegevens 2017	
Functie(s) Aanvang en einde functievervulling in 2017	Lid Raad van Toezicht 1/1-31/12
Totale bezoldiging 2017	€ 6.000
Individueel WNT-maximum	€ 18.100
Naam	W.A.H. Nugteren
Functie(s) Aanvang en einde functievervulling in 2018	Lid Raad van Toezicht 1/1-31/5
Totale bezoldiging 2018	€ 2.500
Individueel WNT-maximum	€ 7.875
Gegevens 2017	
Functie(s) Aanvang en einde functievervulling in 2017	Lid Raad van Toezicht 1/1-31/12
Totale bezoldiging 2017	€ 6.000
Individueel WNT-maximum	€ 18.100
Naam	M.S.R. Sitalsing
Functie(s) Aanvang en einde functievervulling in 2018	Lid Raad van Toezicht 1/1-31/12
Totale bezoldiging 2018	€ 6.000
Individueel WNT-maximum	€ 18.900
Gegevens 2017	
Functie(s) Aanvang en einde functievervulling in 2017	Lid Raad van Toezicht 1/1-31/12
Totale bezoldiging 2017	€ 6.000
Individueel WNT-maximum	€ 18.100

1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

<u>Naam</u>	<u>P.W. Geerdink</u>
Functie(s) Aanvang en einde functievervulling in 2018	Lid Raad van Toezicht 1/1-31/12
Totale bezoldiging 2018	€ 6.000
Individueel WNT-maximum	€ 18.900
Gegevens 2017	
Functie(s) Aanvang en einde functievervulling in 2017	Lid Raad van Toezicht 1/6-31/12
Totale bezoldiging 2017	€ 3.500
Individueel WNT-maximum	€ 10.558
<u>Naam</u>	<u>G.J. de Grooth</u>
Functie(s) Aanvang en einde functievervulling in 2018	Lid Raad van Toezicht 1/6-31/12
Totale bezoldiging 2018	€ 3.500
Individueel WNT-maximum	€ 11.025
Gegevens 2017	NVT; in 2017 niet in dienst
<u>Naam</u>	<u>I.A.M. Derks-Groenendijk</u>
Functie(s) Aanvang en einde functievervulling in 2018	Lid Raad van Toezicht NVT; beëindigd in 2017
Gegevens 2017	
Functie(s) Aanvang en einde functievervulling in 2017	Lid Raad van Toezicht 1/1-31/5
Totale bezoldiging 2017	€ 2.500
Individueel WNT-maximum	€ 7.542

1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

21. Functies en nevenfuncties leden Raad van Bestuur en Raad van Toezicht

Raad van Bestuur:

De heer drs. B.A. Ponsioen

Nevenfuncties:

Lid bestuur Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen
Lid bestuur Samenwerkende Algemene Ziekenhuizen
Lid bestuursadviescommissie arbeidsvoorwaarden Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen
Lid kwartiermakerstuurgroep ABR (antibioticaresistentie) Zorgnetwerk Noord-Nederland

Mevrouw drs. S.P. Kruizinga

Nevenfuncties:

Lid Raad van Toezicht Woonzorg Flevoland
Lid Adviesraad Vilans
Voorzitter werkgroep I RAAT Anders werken
Voorzitter werkgroep Spoedzorg SAZ

Raad van Toezicht:

De heer prof. dr. E.C. Klasen, voorzitter

Nevenfuncties:

Adviseur Raad van Bestuur Leids Universitair Medisch Centrum (tot 01-07-2018)
Voorzitter Raad van Toezicht Hartstichting
Voorzitter Raad van Toezicht NIVEL
Voorzitter ZonMw commissie Bevorderen van Verantwoord Onderzoek
Voorzitter ZonMw commissie Personalised Medicine
Vice-voorzitter Raad van Toezicht VUmc
Lid Raad van Toezicht VU
Lid Raad van Toezicht Healthy Ageing Network Northern Netherlands (HANNN)
Lid NWO commissie Replicatieonderzoek
Adviseur Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG)
Voorzitter Raad van Toezicht Oncode

De heer drs. C. Bus, lid

Hoofdfunctie: Algemeen directeur en mede-eigenaar Winel Industry Group te Assen

Nevenfuncties:

Lid Raad van Advies Store Support
Bestuurslid NMT, Netherlands Maritime Technology (voormalig Scheepsbouw Nederland)

1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

De heer W.A.H. Nugteren, lid (tot 1 juni 2018)

Hoofdfunctie: ZZZP-er: Nugteren Consultancy Health

Nevenfuncties:

Voorzitter Stichting Burns Turiani
Lid Klachtenadviescommissie van de Inspectie voor de Gezondheidszorg
Lid Comité van Aanbeveling Stichting Arts & Organisatie

De heer drs. M.S.R. Sitalsing, lid

Hoofdfunctie: Raad van Bestuur Lentis en FPC Dr. S. van Mesdag

Nevenfuncties:

Voorzitter bestuur Zorg Innovatie Forum
Voorzitter Raad van Toezicht RBO Groningen
Bestuurslid FC Groningen in de Maatschappij
Lid klachtencommissie Koninklijke Visio
Bestuurslid Discriminatie Meldpunt Groningen
Lid Adviesraad Planbureau Groningen van CMO STAMM
Lid Raad van Advies Kennisplatform Integratie & Samenleving
Lid Programmaraad RTV-Noord

Mevrouw P.W. Geerdink, lid

Hoofdfunctie: Directeur Noordelijk Belastingkantoor

Nevenfuncties:

Bestuurslid Stichting Liszt Concours
Bestuurslid Henk de By Fonds
Bestuurslid Stichting Vrienden van het Liszt Concours
Lid Raad van Commissarissen Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel BV
Lid van de werkveld adviescommissie Finance, Tax & Advice van de hanzehogeschool Groningen
Lid van de Raad van Advies van het Customer Insights Center van de Rijksuniversiteit Groningen

Mevr. dr. G.J. de Grooth, lid (vanaf 1 juni 2018)

Hoofdfunctie:

Interventiecardioloog LUMC

Nevenfunctie:

Lid consortium Kwaliteit NFU

1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

22. *Honorarium van de onafhankelijke accountant*

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Het honorarium van de accountant over het verslagjaar is als volgt te specificeren (excl. BTW):		
1 Honorarium controle jaarrekening	72.083	70.229
2 Honorarium overige assurance dienstverlening	4.048	19.635
3 Honorarium fiscale advisering	0	0
4 Honorarium andere werkzaamheden	750	15.944
Totaal honorarium accountant	<u>76.881</u>	<u>105.808</u>

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de stichting en de in de consolidatie betrokken entiteiten zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op hetgeen ten laste van het resultaat 2018 is gebracht.

23. *Transacties met verbonden partijen*

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders is opgenomen onder punt 20.

1.b. ENKELVOUDIGE JAARREKENING

1.9 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2018
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-18 €	31-dec-17 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	28.746.125	27.065.246
Financiële vaste activa	2	1.390.380	833.036
Totaal vaste activa		30.136.505	27.898.282
Vlottende activa			
Voorraden	3	1.941.995	1.976.920
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	4	1.612.157	2.411.170
Debiteuren en overige vorderingen	6	23.666.525	24.657.465
Liquide middelen	7	44.359.228	41.111.657
Totaal vlottende activa		71.579.905	70.157.212
Totaal activa		101.716.410	98.055.494
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Bestemmingsreserves	8	2.815.888	3.698.586
Bestemmingsfondsen		109.366	109.366
Algemene en overige reserves		42.344.387	39.582.741
Totaal eigen vermogen		45.269.641	43.390.693
Vorzieningen	9	6.431.863	7.532.030
Langlopende schulden	10	20.127.897	22.326.880
Kortlopende schulden			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	5	0	7.096
Overige kortlopende schulden	11	29.887.009	24.798.795
Totaal kortlopende schulden		29.887.009	24.805.891
Totaal passiva		101.716.410	98.055.494

1.10 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING 2018

	Ref.	2018 €	2017 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	13	119.941.270	114.977.952
Subsidies	14	2.246.452	1.754.668
Overige bedrijfsopbrengsten	15	9.819.374	9.355.734
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>132.007.096</u>	<u>126.088.354</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	16	67.094.567	62.142.801
Afschrijvingskosten	17	4.419.506	4.718.407
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	18	14.212.424	13.597.960
Overige bedrijfskosten	19	43.542.860	40.914.014
Som der bedrijfslasten		<u>129.269.357</u>	<u>121.373.182</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		2.737.739	4.715.172
Financiële baten en lasten	20	-858.791	-915.672
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>1.878.948</u></u>	<u><u>3.799.500</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2018</u> €	<u>2017</u> €
Bestemmingsreserve implementatie investeringen		-882.698	-761.414
Algemene reserve		2.761.646	4.560.914
		<u><u>1.878.948</u></u>	<u><u>3.799.500</u></u>

1.11 ENKELVOUDIG KASSTROOMOVERZICHT 2018

	Ref.	2018		2017	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat	8		2.737.739		4.715.172
Aanpassingen voor :					
- afschrijvingen	17	4.373.384		4.697.517	
- mutaties voorzieningen	9	<u>-1.100.167</u>		<u>-1.815.670</u>	
			3.273.217		2.881.847
Veranderingen in vlottende middelen:					
- voorraden	3	34.925		1.654	
- onderhanden werk DBC's/ DBC-zorgproducten	4	799.013		-2.411.170	
- debiteuren en vorderingen	6	990.940		-4.623.812	
- schulden uit hoofde van financieringoverschot	5	-7.096		-2.943	
- overige kortlopende schulden (excl.schulden aan kredietinstellingen)	11	<u>5.088.214</u>		<u>-7.879.363</u>	
			6.905.996		-14.915.634
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			<u>12.916.952</u>		<u>-7.318.615</u>
Resultaat deelnemingen	20	132.210		131.472	
Ontvangen interest	20	14.426		32.455	
Betaalde interest	20	<u>-1.005.427</u>		<u>-1.079.599</u>	
			-858.791		-915.672
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			<u>12.058.161</u>		<u>-8.234.287</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	1	-6.054.263		-3.743.096	
Mutatie financiële vaste activa	2	<u>-557.344</u>		<u>75.983</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-6.611.607		-3.667.113
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen			0		0
Aflossing langlopende schulden	10	-2.198.983		-2.198.983	
Extra vervroegde aflossingen		<u>0</u>		<u>0</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-2.198.983		-2.198.983
Mutatie geldmiddelen			<u>3.247.571</u>		<u>-14.100.383</u>
Stand geldmiddelen 1 januari	7		41.111.657		55.212.040
Stand geldmiddelen 31 december	7		<u>44.359.228</u>		<u>41.111.657</u>
Mutatie geldmiddelen			<u>3.247.571</u>		<u>-14.100.383</u>

1.12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt :</i>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	16.479.957	15.873.324
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	10.624.541	9.833.047
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering	1.641.627	1.358.875
Totaal materiële vaste activa	<u><u>28.746.125</u></u>	<u><u>27.065.246</u></u>

<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven :</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	27.065.246	28.019.667
Bij: investeringen	6.054.263	3.743.096
Af: desinvesteringen	0	0
Af: afschrijvingen	4.373.384	4.697.517
Boekwaarde per 31 december	<u><u>28.746.125</u></u>	<u><u>27.065.246</u></u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.13

2. Financiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt :</i>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	763.854	631.644
Leningen aan deelnemingen in groepsmaatschappijen	160.180	260.180
Overige vorderingen op deelnemingen in groepsmaatschappijen	466.346	-58.788
Totaal financiële vaste activa	<u><u>1.390.380</u></u>	<u><u>833.036</u></u>

Alle vorderingen die in de financiële vaste activa zijn opgenomen hebben een resterende looptijd langer dan een jaar, dit met uitzondering van een op Apotheek Wilhelmina Ziekenhuis BV rustende aflossingsverplichting ad € 100.000 gedurende het eerstkomende jaar.

<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven :</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	833.036	909.019
Resultaat deelnemingen in groepsmaatschappijen	132.210	131.472
Mutatie verstrekte leningen aan deelnemingen in groepsmaatschappijen	-100.000	-100.000
Mutatie overige vorderingen op deelnemingen in groepsmaatschappijen	525.134	-107.455
Boekwaarde per 31 december	<u><u>1.390.380</u></u>	<u><u>833.036</u></u>

Inzake de leningen aan deelnemingen zijn geen zekerheden verstrekt.
Voor € 150.000 betreft dit een lening aan Apotheek Wilhelmina Ziekenhuis BV tegen een rentepercentage ad 3,77 %.
De overige vorderingen op deelnemingen betreffen kredieten in rekening-courant, eveneens zonder zekerheidsstellingen.

1.12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
		€		€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Wilhelmina Zorg Services BV te Assen	deelnemingen	18.000	100%	763.854	132.210

Wilhelmina Zorg Services B.V. participeert per ultimo boekjaar voor 100 % in Apotheek Wilhelmina Ziekenhuis B.V. te Assen en voor 51% in Huidlaserkliniek WZA B.V. te Assen

De jaarrekeningen van de bovenvermelde 3 vennootschappen maken integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening van de Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen.

3. Voorraden

De specificatie is als volgt :

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Medische voorraden	1.931.527	1.965.794
Overige voorraden	10.468	11.126
Totaal voorraden	1.941.995	1.976.920

4. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's/DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt :

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Onderhanden werk DBC's/DBC-zorgproducten	14.030.942	12.921.391
Onderhanden werk GGZ-DBC's	4.130	-60.807
Af: ontvangen voorschotten voor onderhanden werk	-11.270.414	-10.407.414
	2.764.658	2.453.170
Af: Correcties onderhanden werk o.g.v. afspraken met verzekeraars	-3.472.000	-42.000
Totaal onderhanden werk	-707.342	2.411.170

De specificatie van het onderhanden werk is als volgt weer te geven:

Onderhanden werk per verzekeraar (excl. GGZ-DBC's)	Gerealiseerd onderhanden werk	Af: ontvangen voorschotten	Af: correcties afspraken	Saldo per 31-dec-18
	€	€	€	€
Zilveren Kruis-groep (incl. De Friesland)	6.283.837	-5.531.000	29.000	781.837
VGZ-groep	3.904.860	-2.743.468	-1.692.000	-530.608
Menzis-groep	1.961.890	-970.000	-1.246.000	-254.110
CZ-groep	1.017.165	-2.025.946	-526.000	-1.534.781
ASR-groep	201.890	0	-4.000	197.890
DSW-groep	231.786	0	0	231.786
Multi Zorg, Caresq en overige	429.514	0	-33.000	396.514
Totaal (onderhanden werk)	14.030.942	-11.270.414	-3.472.000	-711.472

1.12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

Ingeval bij een verzekeraar het saldo van het onderhanden werk DBC's, de ontvangen voorschotten en de correcties o.g.v. de afspraken negatief is, is deze post verantwoord onder punt 11. Overige kortlopende schulden. Dit leidt tot de navolgende specificatie:

Opgenomen onder Onderhanden werk ultimo boekjaar	1.612.157
Opgenomen onder kortlopende schulden ultimo boekjaar	-2.319.499
Totaal onderhanden werk	<u>-707.342</u>

5. Schulden uit hoofde van financieringsoverschot

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Financieringsoverschotten t/m 2011	<u>0</u>	<u>7.096</u>

6. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	8.302.972	1.397.524
Nog te factureren bedragen	12.958.372	21.820.618
Vooruitbetaalde bedragen	914.562	939.600
Nog te ontvangen bedragen	1.482.286	483.056
Lening personeelsvereniging	8.333	16.667
Totaal vorderingen en overlopende activa	<u>23.666.525</u>	<u>24.657.465</u>

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht bedraagt	<u>312.631</u>	<u>319.288</u>
---	----------------	----------------

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar

De reële waarde van de kortlopende vorderingen benadert de boekwaarde.

7. Liquide middelen

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Bankrekeningen en kassen	44.359.228	41.111.657
Totaal liquide middelen	<u>44.359.228</u>	<u>41.111.657</u>

De liquide middelen waren zowel gedurende het boekjaar als per ultimo boekjaar volledig vrij opneembaar.

1.12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

8. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Bestemmingsreserves	2.815.888	3.698.586
Bestemmingsfondsen	109.366	109.366
Algemene en overige reserves	42.344.387	39.582.741
Totaal eigen vermogen	<u>45.269.641</u>	<u>43.390.693</u>

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2018	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-18
	€	€	€	€
Bestemmingsreserve implementatie investeringen	2.298.586	-882.698	0	1.415.888
Bestemmingsreserve personele knelpunten	1.400.000	0	0	1.400.000
Totaal bestemmingsreserves	<u>3.698.586</u>	<u>-882.698</u>	<u>0</u>	<u>2.815.888</u>

De bestemmingsreserves zijn gevormd ter dekking van gedurende de komende jaren te verwachten eenmalige kosten uit hoofde van investeringsprojecten, alsmede voor het oplossen van te verwachten personele knelpunten. Deze beperkingen zijn door het Bestuur aangebracht.

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2018	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-18
	€	€	€	€
Bestemmingsfonds legaten	109.366	0	0	109.366
Totaal bestemmingsfondsen	<u>109.366</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>109.366</u>

Aan het Bestemmingsfonds legaten is geen specifiek doel toegekend, noch door het Bestuur, noch door derden. Wel heeft het Bestuur besloten om de beperking aan te brengen dat deze middelen worden gesepareerd van de overige bestanddelen van het eigen vermogen.

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2018	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-18
	€	€	€	€
Algemene reserve	39.582.741	2.761.646	0	42.344.387
Totaal algemene en overige reserves	<u>39.582.741</u>	<u>2.761.646</u>	<u>0</u>	<u>42.344.387</u>

1.12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

9. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2018	Dotatie	Onttrekking en/of vrijval	Saldo per 31-dec-18
	€	€	€	€
Voorziening jubileumuitkeringen	839.485	159.213	84.170	914.528
Voorziening persoonlijk levensfasebudget	191.660	0	98.645	93.015
Voorziening arbeidsongeschiktheid	548.715	221.451	317.783	452.383
Voorziening nabetalings onregelmatigheidstoelage	312.337	0	153.210	159.127
Voorziening financieringsrisico's	839.730	100.000	591.570	348.160
Voorziening eigen risico wettelijke aansprakelijkheid	499.123	243.369	184.397	558.095
Voorziening groot onderhoud	4.300.980	266.000	660.425	3.906.555
Totaal voorzieningen	<u>7.532.030</u>	<u>990.033</u>	<u>2.090.200</u>	<u>6.431.863</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moet worden beschouwd:

	31-dec-18
	€
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	2.697.470
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	3.734.393
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	1.359.555

10. Langlopende schulden

De specificatie is als volgt :

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Langlopende schulden	20.127.897	22.326.880
Totaal langlopende schulden	<u>20.127.897</u>	<u>22.326.880</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2018	2017
	€	€
Stand per 1 januari	22.326.880	24.525.863
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingsverplichtingen komend boekjaar	-2.198.983	-2.198.983
Stand per 31 december	<u>20.127.897</u>	<u>22.326.880</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de lange leningen als langlopend moet worden beschouwd:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.)	20.127.897	22.326.880
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	11.331.958	13.530.941

De langlopende schulden vallen volledig onder Rijksgarantie, dan wel onder borging door het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ).

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar het overzicht langlopende leningen onder 1.14. De aflossingsverplichtingen voor het eerstvolgende boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

1.12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

11. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Crediteuren	6.354.249	4.785.847
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	2.198.983	2.198.983
Belastingen en sociale premies	2.916.222	2.837.153
Schulden terzake van pensioenen	72.476	54.613
Nog te betalen salarissen en vergoedingen	631.220	666.094
Vakantiegeld	2.232.531	2.103.676
Vakantiedagen	811.893	710.025
Persoonlijk levensfasebudget	6.978.935	5.904.405
Vrijgevestigde specialisten	3.852.461	3.621.834
Rentekosten	431.025	468.391
Afwikkelingen met verzekeraars	367.449	438.456
Onderhanden werk DBC's minus ontvangen voorschotten	2.319.499	0
Vooruitontvangen bedragen	297.170	204.600
Overige schulden	422.896	804.718
Totaal kortlopende schulden	<u>29.887.009</u>	<u>24.798.795</u>

De reële waarde van de schulden benadert de boekwaarde.

12. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Obligoverplichting WfZ

Indien het vermogen van het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WfZ) onvoldoende is om de garantieverplichtingen van geldgevers te voldoen, kan het WfZ via een obligoverplichting een beroep doen op de financiële hulp van de deelnemers. Deze hulp wordt in dat geval geboden in de vorm van renteloze leningen aan het WfZ. Het obligo bedraagt maximaal 3% van de restantschuld van de geborgde leningen. Ultimo verslagjaar bedraagt de omvang van deze obligo €385.050.

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument (MBI)

Het macrobeheersinstrument (MBI) kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij de instellingen. De minister heeft voor verschillende subsectoren in de zorg een MBI ingesteld, waarvan de volgende omzetplafonds voor 2018 relevant zijn voor Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen:

MBI-omzetplafond medisch specialistische zorg (TB/REG-17631-01)

MBI-omzetplafond geneeskundige geestelijke gezondheidszorg (TB/REG-17639-01)

De minister van VWS zou uiterlijk vóór 1 december van het opvolgende jaar moeten beslissen over inzet van het MBI, als sprake is van een macro-overschrijding. In de afgelopen jaren is gebleken dat deze periode van elf maanden te kort is om de werkelijke realisatie vast te stellen, met als gevolg dat de realisatie voor meerdere voorgaande jaren nog niet is vastgesteld.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2018 heeft Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen nog geen inzicht in de realisatie van het MBI-omzetplafond over 2018 en de nog niet afgewikkelde voorgaande jaren. Hierdoor is nog onduidelijk of daadwerkelijk sprake zal zijn van het inzetten van het macrobeheersinstrument.

Wel geldt dat dit wettelijk gezien mogelijk is om dit bij een vastgestelde overschrijding te doen. Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen is nu niet in staat een betrouwbare schatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2018; dit is consistent aan de jaarrekening 2017.

Mocht het MBI worden ingezet, dan zal de macro-overschrijding worden verhaald op individuele zorginstellingen naar rato van de gerealiseerde omzet (waarop het MBI van toepassing is).

1.12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

Verplichtingen uit hoofde van meerjarige overeenkomst met leverancier

In 2015 heeft Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen een meerjarenovereenkomst afgesloten met een leverancier van medische technologie. Deze overeenkomst is voor een periode van 10 jaar gesloten met een opzegtermijn van één jaar. Het betreft een overeenkomst voor medische apparatuur. De financiële verplichting in dit verband bedraagt:

< 1 jaar	€	750.000
> 1 jaar < 5 jaar	€	2.250.000
> 5 jaar	€	300.000

Kredietfaciliteiten

Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen heeft voor € 7.000.000 aan kredietfaciliteiten afgesloten. Deze faciliteiten worden niet benut.

1.13 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA (ENKELVOUDIG)

1.13.1 Grond en ziekenhuisgebouw

	Grond	Gebouwen	Ver- bouwingen	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018				
- aanschafwaarde	1.241.559	21.696.049	1.834.367	24.771.975
- cumulatieve afschrijvingen	0	13.778.581	1.607.286	15.385.867
Stand per 1 januari 2018	<u>1.241.559</u>	<u>7.917.468</u>	<u>227.081</u>	<u>9.386.108</u>
Mutaties in het boekjaar				
- investeringen	0	0	0	0
- afschrijvingen	0	642.131	91.718	733.849
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>				
aanschafwaarde	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0
- <i>desinvesteringen</i>				
aanschafwaarde	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>-642.131</u>	<u>-91.718</u>	<u>-733.849</u>
Stand per 31 december 2018				
- aanschafwaarde	1.241.559	21.696.049	1.834.367	24.771.975
- cumulatieve afschrijvingen	0	14.420.712	1.699.004	16.119.716
Stand per 31 december 2018	<u>1.241.559</u>	<u>7.275.337</u>	<u>135.363</u>	<u>8.652.259</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0,0%	3,0%	5,0%	

De oorspronkelijke aanschafwaarde van de post gebouwen heeft € 35.290.349 bedragen, waarover jaarlijks 2 % (€ 705.807) werd afgeschreven. Dit afschrijvingsbedrag werd via de Nacalculaties gedurende de jaren 1990-2011 jaarlijks in het WTG-budget opgenomen.

Door partiële buitengebruikstellingen zijn in 2010, 2012, 2013, 2014 en 2015 delen van de aanschafwaarde (€ 13.594.300) in bedrijfseconomische zin als desinvesteringen aangemerkt; op deze delen was op dat moment € 5.595.093 afgeschreven, zodat er in die jaren sprake was van incidentele dalingen van de boekwaarde met in totaal € 7.999.207.

Het ziekenhuisgebouw werd op 1 mei 1990 in gebruik genomen, zodat er tot en met 2018 gedurende 28,67 jaren op werd afgeschreven.

Vanaf 2019 wordt de resterende boekwaarde ad € 7.275.337 afgeschreven in 11,33 jaren, waarmee de totale afschrijvingstermijn van de post gebouwen uitkomt op 40 jaren.

Dit leidt tot een effectief afschrijvingspercentage van de resterende aanschafwaarde van circa 3 %.

1.13 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA (ENKELVOUDIG)

1.13.2 Verbouwingen

	Verbouwingen afschr. 20 jaar	Verbouwingen afschr. 15 jaar	Verbouwingen afschr. 10 jaar	Sub-totaal	Verbouwingen instandhouding	Onderhanden Projecten	Sub-totaal	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018								
- aanschafwaarde	2.409.738	6.934.453	882.095	10.226.286	0	440.081	440.081	10.666.367
- cumulatieve afschrijvingen	1.080.220	2.196.806	462.044	3.739.070	0	0	0	3.739.070
Stand per 1 januari 2018	1.329.518	4.737.647	420.051	6.487.216	0	440.081	440.081	6.927.297
Mutaties in het boekjaar								
- investeringen	2.185.316	0	0	2.185.316	0	698.884	698.884	2.884.200
- afschrijvingen	175.120	462.297	88.210	725.627	0	0	0	725.627
- versnelde afschrijvingen	119.207	0	0	119.207	0	0	0	119.207
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>								
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0	0
- <i>desinvesteringen</i>								
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	1.890.989	-462.297	-88.210	1.340.482	0	698.884	698.884	2.039.366
Stand per 31 december 2018								
- aanschafwaarde	4.595.054	6.934.453	882.095	12.411.602	0	1.138.965	1.138.965	13.550.567
- cumulatieve afschrijvingen	1.374.547	2.659.103	550.254	4.583.904	0	0	0	4.583.904
Stand per 31 december 2018	3.220.507	4.275.350	331.841	7.827.698	0	1.138.965	1.138.965	8.966.663
Afschrijvingspercentage	5,0%	6,7%	10,0%		10,0%			

Vanwege het feit dat enkele geactiveerde verbouwingen deel uitmaken van buiten gebruik gestelde resp. gedurende de komende jaren buiten gebruik te stellen gebouwoonderdelen, hebben versnelde afschrijvingen plaatsgevonden tot een bedrag van € 119.207.

1.13 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA (ENKELVOUDIG)

1.13.3 Inventarissen, auto's en automatisering

	Inventaris	Auto's	Automatisering	Onderhanden Projecten	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018					
- aanschafwaarde	17.999.697	137.991	3.341.959	918.794	22.398.441
- cumulatieve afschrijvingen	9.927.631	76.432	1.642.537	0	11.646.600
Stand per 1 januari 2018	8.072.066	61.559	1.699.422	918.794	10.751.841
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	1.511.041	0	2.075.154	-416.132	3.170.063
- afschrijvingen	1.934.069	22.852	837.780	0	2.794.701
- versnelde afschrijvingen	0	0	0	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>					
aanschafwaarde	2.831.079	0	544.957	0	3.376.036
cumulatieve afschrijvingen	2.831.079	0	544.957	0	3.376.036
- <i>desinvesteringen</i>					
aanschafwaarde	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-423.028	-22.852	1.237.374	-416.132	375.362
Stand per 31 december 2018					
- aanschafwaarde	16.679.659	137.991	4.872.156	502.662	22.192.468
- cumulatieve afschrijvingen	9.030.621	99.284	1.935.360	0	11.065.265
Stand per 31 december 2018	7.649.038	38.707	2.936.796	502.662	11.127.203
Afschrijvingspercentage	10-20 %	20,0%	14,3-33,3 %	NVT	

De bedrijfseconomische afschrijvingstermijn van inventarissen varieert van 5 tot 10 jaar en bij automatisering is dit 3 tot 7 jaar.

1.14 Overzicht langlopende schulden ultimo 2018 (enkelvoudig)

Leninggever	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke-rente	Restschuld 31 december 2017	Nieuwe leningen in 2018	Aflossing in 2018	Restschuld 31 december 2018	Resterende looptijd in jaren eind 2018	Aflossingswijze	Aflossing 2019	Gestelde zekerheden
	€			%	€	€	€	€	€		€	
BNG	3.403.340	20		4,14%	2.042.002		170.167	1.871.835	11		170.168	Rijk
BNG	3.403.357	20		4,95%	2.042.019		170.167	1.871.852	11		170.168	Rijk
PGGM	4.537.802	40		2,75%	1.474.786		113.445	1.361.341	12		113.445	Rijk
Waterschapsbank	2.268.800	20		2,98%	1.474.720		113.440	1.361.280	12		113.440	Rijk
ING/Nationale Nederlanden	2.563.858	40		6,90%	1.217.838		64.096	1.153.742	18		64.096	Rijk
Rabobank	8.750.000	20		5,05%	4.812.500		437.500	4.375.000	10		437.500	WFZ
Waterschapsbank	3.403.340	10		2,57%	2.042.002		170.167	1.871.835	11		170.167	Rijk
Waterschapsbank	2.200.000	20		4,76%	1.320.000		110.000	1.210.000	11		110.000	WFZ
Waterschapsbank	3.000.000	20		4,05%	1.800.000		150.000	1.650.000	11		150.000	WFZ
BNG	5.500.000	15		3,97%	3.299.999		366.667	2.933.332	8		366.666	WFZ
BNG	5.000.000	15		3,77%	2.999.997		333.334	2.666.663	8		333.333	WFZ
Totaal					24.525.863	0	2.198.983	22.326.880			2.198.983	

1.15 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

BATEN

13. Opbrengsten zorgprestaties

<i>De specificatie is als volgt :</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	118.395.330	113.557.861
Overige zorgprestaties	1.545.940	1.420.091
Totaal	<u>119.941.270</u>	<u>114.977.952</u>

14. Subsidies

<i>De specificatie is als volgt :</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Beschikbaarheidsbijdragen opleidingen	779.380	717.415
Subsidie kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg	982.000	951.404
Subsidies o.g.v. VIPP-regeling	315.000	0
Overige subsidies	170.072	85.849
Totaal	<u>2.246.452</u>	<u>1.754.668</u>

15. Overige bedrijfsopbrengsten

<i>De specificatie is als volgt :</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Doorberekende personeelskosten aan deelnemingen	780.671	761.976
Doorberekeningen aan externe instellingen, medische staf en overige	2.999.418	2.880.243
Aan derden geleverde geneesmiddelen	3.905.812	3.588.626
Andere opbrengsten	2.133.473	2.124.889
Totaal	<u>9.819.374</u>	<u>9.355.734</u>

1.15 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

16. Personeelskosten

De specificatie is als volgt :

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Lonen en salarissen	49.566.844	46.714.991
Sociale lasten	7.392.901	6.948.467
Pensioenpremie	4.137.902	3.911.196
Andere personeelskosten	2.691.484	2.579.431
Sub-totaal	<u>63.789.131</u>	<u>60.154.085</u>
Personeel niet in loondienst	3.305.436	1.988.716
Totaal personeelskosten	<u><u>67.094.567</u></u>	<u><u>62.142.801</u></u>

Gedurende het jaar 2018 waren 979 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2017: 950)

Hiervan waren 0 werknemers werkzaam buiten Nederland (2017: 0).

Het gemiddeld aantal werknemers bij proportioneel geconsolideerde maatschappijen bedraagt, evenals in 2017, nihil in 2018.

Verdeling fte's over bedrijfsonderdelen	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Productie	774	749
Verkoop	2	2
Ondersteunende diensten	203	199
Overige	0	0
Totaal aantal fte	<u>979</u>	<u>950</u>

17. Afschrijvingskosten

De specificatie is als volgt :

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	4.373.385	4.697.518
- vlottende activa (debiteuren)	46.121	20.889
Totaal afschrijvingen resultatenrekening	<u><u>4.419.506</u></u>	<u><u>4.718.407</u></u>

Aansluiting afschrijvingen resultatenrekening/verloopoverzichten vaste activa

	<u>2018</u>
	€
Afschrijving ziekenhuisgebouw	642.131
Afschrijving verbouwingen	936.552
Afschrijving inventarissen, auto's en automatisering	2.794.702
Totaal afschrijvingen volgens verloopoverzichten	<u>4.373.385</u>
Afschrijving vlottende activa (debiteuren)	46.121
Totaal afschrijvingen resultatenrekening	<u><u>4.419.506</u></u>

18. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	14.212.424	13.597.960
Totaal	<u><u>14.212.424</u></u>	<u><u>13.597.960</u></u>

1.15 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

19. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt :

	2018	2017
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	3.299.349	3.161.374
Algemene kosten	5.807.536	5.587.971
Patiëntgebonden kosten	27.732.305	25.179.808
Onderhoud en energiekosten	2.259.681	3.040.986
Dotatie voorziening groot onderhoud	266.000	254.000
Huur en leasing	272.177	101.249
Inkoop aan derden geleverde geneesmiddelen	3.905.812	3.588.626
Totaal overige bedrijfskosten	<u>43.542.860</u>	<u>40.914.014</u>

Nadere specificatie van de onderhoud en energiekosten

Onderhoudskosten	1.407.603	2.248.098
Energiekosten groene stroom	407.505	370.201
Overige energiekosten	444.573	422.687
Totaal	<u>2.259.681</u>	<u>3.040.986</u>

20. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt :

	2018	2017
	€	€
Rentelasten	1.005.427	1.079.599
Overige financiële lasten (provisie/kosten WfZ e.d.)	0	0
Sub-totaal financiële lasten	<u>1.005.427</u>	<u>1.079.599</u>
Rentebaten	-14.426	-32.455
Resultaat deelnemingen	-132.210	-131.472
Sub-totaal financiële baten	<u>-146.636</u>	<u>-163.927</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>858.791</u>	<u>915.672</u>

21. Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

_____
B.A. Ponsioen
Raad van Bestuur

_____
S.P. Kruizinga
Raad van Bestuur

_____
E.C. Klasen
voorzitter Raad van Toezicht

_____
C.Bus
lid Raad van Toezicht

_____
G.J. de Grooth
lid Raad van Toezicht

_____
M.S.R. Sitalsing
lid Raad van Toezicht

_____
P.W. Geerdink
lid Raad van Toezicht

2. OVERIGE GEGEVENS

2 OVERIGE GEGEVENS

2.1 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van de Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen heeft de jaarrekening 2018 vastgesteld op 27 mei 2019.

De raad van toezicht van de Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen heeft de jaarrekening 2018 goedgekeurd in de vergadering van 27 mei 2019.

2.2 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten zijn geen bepalingen opgenomen ten aanzien van de resultaatbestemming. Het resultaat staat daarmee ter vrije beschikking.

2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen

---

Verklaring over de jaarrekening 2018

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting en de groep op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in deze jaarverslaggeving opgenomen jaarrekening 2018 van Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen te Assen ('de stichting') gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen samen met haar dochtermaatschappijen ('de groep') en de enkelvoudige jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2018;
- de geconsolideerde en enkelvoudige resultatenrekening over 2018; en
- de toelichting met de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is de Regeling verslaggeving WTZi.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet Normering Topinkomens (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

7JFEFZACKMPD-2081194207-41

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Burgemeester Roelenweg 13G, 8021 EV Zwolle, Postbus 513,
8000 AM Zwolle
T: 088 792 00 38, F: 088 792 94 61, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de klassenindeling bezoldigingsmaximum 2014

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT 2014 zoals bepaald en verantwoord door Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op de totstandkoming van dit bezoldigingsmaximum 2014.

Verklaring over de in de jaarverslaggeving opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarverslaggeving andere informatie, die bestaat uit:

- de overige gegevens;
- het jaarverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling verslaggeving WTZi is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling verslaggeving WTZi en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

---

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi; en voor
- een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Zwolle, 27 mei 2019
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. A.J. Ruiter RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2018 van Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen

---

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen bepaald om te waarborgen dat we voldoende controlewerkzaamheden verrichten om in staat te zijn een oordeel te geven over de jaarrekening als geheel. Bepalend hierbij zijn de geografische structuur van de groep, de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten, de bedrijfsprocessen en interne beheersingsmaatregelen en de bedrijfstak waarin de stichting opereert. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.